

Szent László Szakközépiskola kápolnája

Kisvárdán, a kíváncsi szemek előtt a Szent László Katolikus Szakközépiskola utcafronti főépülete mögött elbújva áll az intézmény egyik épülettömbje. Az első nyoma az épületnek az ún. első katonai felméréskor (1782-1785) készített térképen van, de ebből az ábrázolásból nem tudjuk az épület funkcióját. Az építmény eredetéről egy, a millenniumra készített várostörténeti műben írnak: „...a 18-ik századból való az a gróf Wandernáth által épített, kápolnával ellátott, az ötvenes években még herczeg Eszterházy féle, két szárnyú kastélyszerű épület...” Az idézetben említett személy gróf Wandernáth Gerhardi, Kisvárdá egyik földesura.

1802-ben mint az Eszterházy-uradalomhoz tartozó kastélyról írnak róla, értékét 33.000 forintban határozták meg. A 19. század közepén is az Eszterházy uradalom itteni vezetőjének birtokában volt. 1857-ben az uradalom épületeinek minőségét és értékét feltáró jegyzékben földszintes, faszindelyes tiszti lakként említik, értéke 322 forint. Az épület 9 szobát, 2 kamrát, 1 konyhát és 4 pincehelyiséget foglalt magába. Amikor az uradalom képviselője haszonbérleti szerződést kötött Czóbel Alberttel, akkor az 1863. december 27-én készült átadási listán „*A piacon a hercegi úgynevezett Kastély-udvarnak szemben egy curiális lak*” is szerepel, azaz a szóban forgó épület. Mivel az Eszterházy-uradalmat a gazdag politikus és bankár Wahrman Mór megvásárolta a 1860-as években, így az épület is az említett család kezébe került. Az 1910-es években egy helybéli zsidó a tulajdonosa, Reismann Lajos. Amikor a Szent Orsolya-rend tartományi főnöknője 1914-ben az apácák által alapítandó iskolához tartozó zárdaépület céljaira kinézte, azt írták róla, hogy „*valamikor zárda céljaira szolgált, ma az egy átalakított szép urilakás, nagy kerttel.*” Azt, hogy mikor és mely rend tagjai használták, sajnos nem említik. Ám ekkor az ingatlan még nem volt eladó, 1917-ban azonban igen, miután Reismann Lajos 1916-ban elhunyt, s az özvegye meg kívánt válni az épülettől, a telektől, a telken lévő Kovács Soma-féle lakóépülettől és a nevezett által egykor magán polgáriként használt épülettől. Mindezért az özvegy 180 ezer koronát kért. Tőle vette meg a kisvárdai közbirtokosság 1917. április 9-én, és egyidejűleg a Szent Orsolya-rendnek adományozta, annak fejében, hogy a rend iskolát alapít Kisvárdán. A szerződés értelmében a rend csak 1918 tavaszán jutott az ingatlan birtokába. Az addig eltelt időt Reizmanné arra használta fel, hogy a kertből fákat és bokrokat vágatott ki, az előcsarnokból és a szalonból a cserépkályhát és kandallót kiszedette, és olcsóbb, gyengébb minőségű anyagból kisebbet rakatott. Az eset vége per lett, a volt tulajdonosnak mindent vissza kellett állítania, perköltséget és szakértői díjat is le kellett rónia. A rend első tagjai április 18-án érkeztek meg Kisvárdára,

és a rend kápolnájává átalakított épületet május 31-én szentelte fel Petheő József tb. kanonok, esperes plébános, Bury Alajos r. k. káplán és Faludi István jezsuita atya segédletével „*nagyszabású előkelő közönség részvétele mellett*”. A Szent József kápolnát akkoriban nagy, fákkal teli park vette körül, melyet kiirtottak 1926-ban, amikor a tanulmányi főépületet építeni kezdték.

Azt követően, hogy az egyházi iskolák és ingatlanok államosítása után két évvel, 1950-ben az apácákat kitelepítették Kisvárdáról, az épület iskolai célokat szolgált, még KISZ-klub is működött benne, sőt az 1960-as években varrodai tanműhelyként is használták. 1992-ben ezt is visszakapta a Szent Orsolya-rend, de használatát átengedte a kisvárdai római katolikus egyháznak, s az iskola-komplexum része lett. Jelenleg a Szent László iskola kápolnajaként, könyvtárként és tanteremként egyaránt funkcionál.